

Gazeta Urzędowa

POWIATU KATOWICKIEGO

Wychodzi tygodniowo. — Cena prenumeraty kwartalnie **3 złote**. — Cena pojedynczego numeru **30 groszy**.
Przyjmowanie ogłoszeń w Redakcji, gmach Wydz. Pow. pokój 36.
Redaktor: Franciszek Bąk, st. insp. Wydz. Pow., tel. 319-91.

Katowice, sobota, dnia 30. czerwca 1934 r.

DZIAŁ URZĘDOWY.

Sprawozdanie

z działalności Komunalnej Kasy Oszczędności powiatu katowickiego za rok 1933.

Od czasu opublikowania sprawozdania z działalności Komunalnej Kasy Oszczędności powiatu katowickiego za rok 1932 r. — niewiele się zmieniło w stosunkach gospodarczych ogólnie; te ostatnie w okręgu działania nazwanej instytucji w dalszym ciągu noszą znamiona ostrego przesilenia.

Z wydarzeń okresu sprawozdawczego najważniejszym było załamanie się dolara, spowodowane celowo przez Stany Zjednoczone Ameryki Północnej dla ratowania sytuacji w jakiej państwo to znalazło się wskutek ruiny ekonomicznej. W następstwie gwałtownych wahań kursu dolara w drugiej połowie 1933 r. nastąpił we wszystkich instytucjach oszczędnościowych odpływ lokat w tej walucie, który zaznaczył się również w instytucji powyższej zmniejszeniem stanu lokat tego rodzaju z końcem 1933 r. o sumę 92.371,16 dolarów.

W tak niekorzystnych warunkach Komunalna Kasa Oszczędności powiatu katowickiego zdołała jednak utrzymać, a nawet powiększyć posiadany

stan wkładów oszczędnościowych

łącznie z lokatami na rachunkach bieżących, jak to wykazuje następująca statystyka:

I.

Ilość kont.		Stan rachunków z dnia	Wkłady oszczędnościowe zł.		Salda rach. bież. zł.		Razem zł.		
oszczędn.	rach. bież.								
11417	157	31. XII. 1933 r.	14.314.191	07	1.668.506	24	15.982.697	31	
11022	126	31. XII. 1932 r.	12.919.947	85	1.749.770	45	14.669.718	30	
395	31	Z końcem 1933 r. więcej						1.312.979	01

Na wkłady złotowe i w innych walutach przypada z tego:

II.

Ilość kont		Rok 1933	Rodzaj waluty	31. XII. 1932 r.		31. XII. 1933 r.		Rok 1933			
1932	1933			zł.		zł.		zł.			
10.501	10.925	+	424	Złote	6.713.649	01	8.376.549	71	+	1.662.900	70
244	368	+	124	Złote w zlocie	4.367.820	39	5.125.043	45	+	757.223	06
266	114	-	152	Dolary am.	1.305.872	08	308.026	18	-	997.845	90
11	10	-	1	Inne	532.606	37	504.571	73	-	28.034	64
11.022	11.417	+	395	Ogółem	12.919.947	85	14.314.191	07	+	1.394.243	22

W wkładach złotych mieszczą się wkłady przedwojenne-zwaloryzowane:

Ilość kont 31. XII.		zł.		zł.		zł.	
1933	5075	162.211	22	145.906	59	—	16.304
1932	5186						63
—	111						

Oddziały (Wpłatnie) Komunalnej Kasy Oszczędności powiatu katowickiego wykazują następujące stany lokat, uwzględnione w zestawieniach I. i II.

III.

Ilość kont		+	Rok	Oddział	31. XII. 1932		31. XII. 1933		+	Rok 1933	
1932	1933	—	1933		zł.		zł.		—	zł.	
124	121	—	3	Bielszowice	57.826	66	65.221	18	+	7.394	52
235	196	—	39	Kochłowice	10.774	71	10.452	79	—	321	92
183	150	—	33	Mała Dąbrówka	7.973	09	8.397	88	+	424	79
189	210	+	21	Nowa Wieś	38.104	97	52.414	87	+	14.309	90
599	458	—	141	Janów	10.703	99	10.273	03	—	430	96
725	674	—	51	Szopienice	44.617	80	46.090	65	+	1.472	85
253	211	—	42	Siemianowice Śl.	88.691	39	90.427	54	+	1.736	15
527		—	527	Wielowiec i Brzezinka (zlikwidowano)	20.280	01			—	20.280	01
2835	2020	—	815		278.972	62	283.277	94	+	4.505	32

Dokonano zamknięć i otwarć nowych rachunków oszczędnościowych oraz rachunków bieżących (bez rachunków przedwojennych):

IV.

	Wkłady oszczędnościowe				Rachunki bieżące			
	Stan 31. XII. 1932	Założono	Zlikwi- dowano	Stan 31. XII. 1933	Stan 31. XII. 1932	Założono	Zlikwi- dowano	Stan 31. XII. 1933
		kont				kont		
a) Centrala	3.001	2107	786	4322	126	37	6	157
b) Oddziały	2.835	153	968	2020	—	—	—	—

Na jedną książeczkę oszczędnościową przypada przeciętnie w złotych polskich:

- a) przy wkładach powojennych zł. 3.212,63 w Centrali oraz zł. 142,36 w Oddziałach,
b) przy wkładach zwaloryzowanych zł. 28,75 w Centrali.

W ogólnej sumie wkładów 14.314.191,07 zł. w dniu 31. grudnia 1933 r. było wkładów oszczędnościowych złożonych przez osoby i firmy prywatne na zł. 10.043.901,13, zaś w końcu 1932 r. było takich wkładów na sumę 8.247.531,58 zł.— zatem przyrost wkładów składanych przez osoby i firmy prywatne w ciągu 1933 r. wynosił zł. 1.796.369,55, a stosunek na korzyść tych ostatnich w porównaniu z rokiem poprzednim zmienił się następująco:

V.

1932 r.	1933 r.
Wkłady na rachunkach oszczędności.	Wkłady na rachunkach oszczędności.
a) osób i firm prywatnych 63,8 ^{0/0}	a) osób i firm prywatnych 70,6 ^{0/0}
b) instytucji publicznych 36,2 ^{0/0}	b) instytucji publicznych 29,4 ^{0/0}

W dziale przyjmowania i wypłacania wkładów oszczędnościowych obsłużono stron:

VI.

W ciągu roku		Z czego przypada na jeden dzień	
1933	15.088		51
1932	9.671		34
więcej	5.417		17 w roku 1933.

Według zawodów przypada na posiadaczy wkładów oszczędnościowych w dniu 31. grudnia 1933 r. na ogólną sumę wkładów złotych 10.043.901,13, złożonych przez osoby fizyczne i firmy prywatne:

VII.

Z a w ó d	Ilość kont	Łączna suma wkładów		
		zł.	gr.	
Młodzież szkolna i dzieci	2312	363.630	53	
Studenci szkół wyższych	114	86.368	91	
Urzednicy publiczni, łącznie z wojskowemi i duchowieństwem	437	547.041	65	
Urzednicy i pracownicy prywatni w rolnictwie, przemyśle i handlu (włączając pracowników handlowych)	334	561.531	07	
Funkcjonariusze niżsi, woźni, gońcy (publiczni i prywatni)	68	38.810	39	
Emeryci i inwalidzi	85	121.777	63	
Rzemieślnicy samodzielni	164	237.439	88	
Kupcy (handlowcy) samodzielni	240	885.038	92	
Przemysłowcy	32	31.648	16	
Rolnicy samodzielni	15	27.773	06	
Wolne zawody	106	476.524	11	
Robotnicy wykwalifikowani i niewykwalifikowani, przemysłowi i rolni, rzemieślnicy niesamodzielni	166	225.947	46	
Służba domowa (osobista)	69	46.802	13	
Inne zawody	173	288.664	04	
Bez zawodu	1449	3.121.754	04	
Spółdzielnie	2	6.780	15	
Spółki z ogr. odp, spółki akcyjne i t. p.	87	1.811.154	96	
Organizacje społeczne, dobroczynne i t. p. (bez celów zysku)	256	810.739	40	
Okaziciel	33	208.568	52	
Przedwojenne	5075	145.906	12	
	Razem	11217	10.043.901	13
Na wkłady instytucyj publicznych przypada		200	4.270.289	94

Stopa oprocentowania wkładów oszczędnościowych oraz lokat na rachunkach bieżących w ciągu 1933 r. wynosiła:

VIII.

	O p r o c e n t o w a n i e							
	do				od			
	dnia 30. listopada 1933 r.				dnia 1. grudnia 1933 r.			
	zł.	zł w zł.	dol.	dew.	zł.	zł w zł.	dol.	dew.
a) rach bieżące	4	—	—	—	3	—	—	—
Wkłady:								
b) dzienne	5,5	—	—	—	4,5	—	—	—
c) 1 miesięczne	6	4	—	1,75	4,75	—	—	1,5
d) 3 "	6,5	5	3	—	5,25	4	2	—
e) 6 "	7,5	—	—	4,75	5,5	4,5	—	4
i dłuższe								

od sta w stosunku rocznym.

Wkładów szkolnych posiada Kasa w sumie 363.630,53 zł. łącznie na 2312 książeczkach oszczędnościowych, mieszczących się w cyfrach tabel I i II.

Pozatem posiada Komunalna Kasa Oszczędności powiatu katowickiego lokaty od osób i firm zagranicznych, których ewidencji nie prowadzi się. Suma tych lokat wynosi około 5 proc. sumy ogólnej wkładów oszczędnościowych.

Wkłady oszczędnościowe i rachunki bieżące wedle końcowych stanów rocznych:

IX.

Rok	S u m a zł.
1924	30.203,63
1925	74.534,99
1926	107.186,53
1927	589.988,54
1928	5.300.376,39
1929	7.535.306,12
1930	9.606.757,11
1931	11.595.533,87
1932	14.716.106,65
1933	15.982.697,31

Na każdorazową wypłatę wkładów oszczędnościowych, tudzież lokat z rachunków bieżących i czekowych, oraz na wydatki bieżące etc. posiadała Komunalna Kasa Oszczędności powiatu katowickiego w dniu 31. grudnia 1933 r. następujące kapitały stanowiące jej

pogotowie gotówkowe (rezerwy kasowe:)

	zł.	zł.
1) Gotówka:		
a) w kasie	69.637,59	
b) w Oddziałach	2.148,84	
c) w walutach obcych.	12.319,91	84 106,34
2) Rachunki bieżące w in stytucjach kredytowych:		
a) w Banku Polskim	1.419,66	
b) w bankach państw.	1.964.178,89	
c) w P. K. O.	20.656,51	
d) w Kom Kasach Oszczędnościowych	53.995,50	
e) w innych instytucjach	18.115,26	2.058.365,82
3) 4 1/2 0/0 bilety skarbowe	750.000,—	
6 0/0 " "	820.000,—	1.570.000,
4) Kupony		172.294,83
5) Niewykorzystany redyskont w Banku Polskim 300.000,— zł. w wysokości posiadanego materiału wekslowego		283.982,30
6) 7 i 8-mio procentowe obligacje Państwowego Banku Rolnego mogące każdej chwili być zrealizowane		3.064.488,78
	<u>Razem</u>	<u>7.233.238,07</u>

Poza redyskontem wekslowym w wysokości 300.000,— zł. posiada Komunalna Kasa Oszczędności powiatu katowickiego w Banku Polskim kredyt lombardowy we wysokości 200.000,—zł. pod zastaw papierów wartościowych, emitowanych przez Banki Państwowe.

W stosunku do zobowiązań instytucji wynoszą powyższe rezerwy (nie uwzględniając 200.000,— zł. kredytu lombardowego) 45,26 proc. zobowiązań, których płatność przypada częściowo w rok od wypowiedzenia. Na tem mniejwięcej poziomie utrzymywała się płynność funduszy instytucji przez cały rok.

Ze względu na przyjmowanie przez Komunalną Kasę Oszczędności powiatu katowickiego wkładów oszczędnościowych, opiewających częściowo w innych walutach niż złotowej — posiada Kasa odpowiednie zasoby w tych walutach, które w dnia 31. grudnia 1933 r. wynosiły:

a) Dol. am.	23.990,50	kurs	5,71	—	136.985,76	zł.
b) Frs.	208.385,96	"	172,20	—	358.840,62	"
c) Funty ang.	133,—	"	29,06	--	3.864,98	"
d) Mkn.	7,—	"	212,34	—	14,86	"
					<u>Razem</u>	<u>499.706,22</u>

Równowartość tych walut mieści się w zasobach podanych wyżej, mianowicie w stanie gotówki i należności od banków.

Poważną część kapitałów umieściła Komunalna Kasa Oszczędności powiatu katowickiego w posiadających bezpieczeństwo prawne (popularne) obligacjach Banków Państwowych przez Państwo gwarantowanych, jak i w innych podobnych wartościach, a to:

a) 8 proc. Listach zastawnych Państwowego Banku Rolnego nom. 575.512,— zł. kurs 94	540.981,28	zł.
b) 7 proc. listach zastawnych Państwowego Banku Rolnego nom. 3037.900,— zł. kurs 81,50	2.475.888 50	"
c) 7 proc. listach zastawnych Państwowego Banku Rolnego nom. 57.200,— zł. kurs 83,25	47 619,—	"
d) 8 proc. Obligacjach Komunalnych Banku Gospodarstwa Krajowego nom. 215.000,— zł. kurs 92,50/1,72	342.065,—	"
e) 7 proc. Pożyczce dolarowej Śląskiej nom. 6.000,— dol. kurs 51,75/5,71	17.729,55	"
f) 6 proc. Pożyczce Narodowej nom. 250.000,— zł. kurs 96	240.000,—	"
	<u>Razem</u>	<u>3 664 283,33</u>

W bilansie figuruje pod pozycją powyższą jeszcze wartość 4 1/2 oraz 6 proc. biletów skarbowych razem 1.570.000,— zł.

Niezależnie od tego należną do majątku Kasy następujące papiery wartościowe funduszy rezerwowych przewidzianych przepisami §-u 48 statutu Komunalnej Kasy Oszczędności powiatu katowickiego z dnia 25 stycznia 1929 r.

A) Kapitał Zakładowy:

g) 7 proc. Listy Zastawne Państwowego Banku Rolnego nom. 775.500,—zł. kurs 81,50	632.032,50	zł.
h) 7 proc. Listy zastawne Państwowego Banku Rolnego nom. 10.000,—zł. kurs 83,25	8 325,—	zł.
	<u>640.357,50</u>	<u>zł.</u>

B) Fundusz Wyrównawczy:

i) 7 proc. Listy zastawne Państwowego Banku Rolnego nom. 161.100,—zł. kurs 81,50	131.296,50	zł.
--	------------	-----

Wartość papierów powyższych stanowi 30,99 proc. ogólnej sumy wkładów oszczędnościowych, zatem przekracza 5 procentową wysokość zasobów w obligacjach Banków Państwowych, przewidzianą statutem — o 25,99 proc. zaś w sumie o złotych 3.720.229,78.

Oprócz wyżej wymienionych papierów wartościowych należą jeszcze do majątku Komunalnej Kasy Oszczędności powiatu katowickiego następujące walory :

k) 4 proc Listy zastawne Poznańskiego Ziemstwa Kredytow. nom. 10 950,—zł. kurs 39	4.270,50 zł.
l) papiery przedwojenne niemieckie (Komunalsammelablösungsanleihe) nom. 9.037,50 Mkn. kurs 34 kurs Mkn. 212,34	19.190,23 zł.
Razem	23.460,73 zł

Odnośnie do działalności kredytowej

Komunalnej Kasy Oszczędności powiatu katowickiego należy nadmienić, że nazwana instytucja jest jedną z nielicznych w okręgu, które również w czasach panującego od kilku lat kryzysu zasięają bez przerwy większymi kredytami przemysł, handel i rolnictwo — pozatem udzielających na potrzeby prywatne pożyczek urzędnikom i osobom wykonywującym wolne zawody. Ponadto podtrzymuje ona akcję budowlaną, według możliwości udzielając na dogodnych warunkach na budowę i remont domów pożyczek zarówno przejściowych jak i długoterminowych — często poza swój okręg działania. Celem przeciwdziałania bezrobociu przychodzi Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Katowickiego z pomocą finansową większym przedsiębiorstwom i gminom przy uruchomieniu, względnie prowadzeniu robót publicznych i innych, przyczem znajduje utrzymanie wielka liczba bezrobotnych z rodzinami; nie pozbawiony znaczenia dla życia gospodarczego jest też jej udział w finansowaniu zakładów przemysłowych jak Powiatowego Zakładu wodociągowego oraz kamieniołomów należących do Związku Celowego Powiatów z siedzibą w Katowicach — które to przedsiębiorstwa dzięki kredytom tej instytucji wynoszącym czasowo ponad zł 2.500,000,— licznym rodzinom dają egzystencję.

W szczególności udzieliła Komunalna Kasa Oszczędności powiatu katowickiego w ciągu 1933 r. względnie po dzień 31. grudnia 1933 r. kredytów następujących:

I. Kredyty wekslowe

Stan z 31. grudnia 1933 r.
879.074,92 zł.
(5,50⁰/₀ stanu lokat)

X.

Sztuk	Rodzaj weksli	Łączna kwota zł.		o/o
1387	Kupieckie	183.026	50	1,14
28	Przemysłu drobnego	56.038	16	0,35
2	Przemysłu ciężkiego	138.987	14	0,87
	Gwarancyjne:			
118	a) do kredytów na cele budowlane	95.028	11	0,59
573	b) do kredytów na cele inne	405.995	01	2,55
2108		879.074	92	5,50

W ogólnej sumie pożyczek wekslowych jak wyżej mieści się weksli:

a) nadających się do redyskontu w Banku Polskim na	zł. 283.982,30
b) innych	595.092,62

Razem 879.074,92

W dniu 31. grudnia 1932 r. wynosił stan rachunków weksli

zł. 724.644,05

W ciągu 1933 r. wypłacono kredytów wekslowych:

a) dla kupiectwa	zł. 481.730,66	
b) dla przemysłu drobnego	„ 67.000,—	
c) dla przemysłu ciężkiego	„ 277.974,28	
d) na cele inne	„ 663.141,53	1.489.846,47
		zł. 2.214.490,52

W tym samym czasie wpłacono na rachunek weksli:

a) kupieckich	zł. 478.594,16	
b) przemysłu drobnego	„ 21.711,84	
c) przemysłu ciężkiego	„ 138.987,14	
d) gwarancyjnych:		
1) z kredytów na cele budowlane	„ 20.305,75	
2) z kredytów na cele inne	„ 675.816,71	1.335.415,60
		Saldo zł. 879.074,92

Stosunek weksli zaprotestowanych do ogólnej sumy pożyczek wekslowych w dniu 31 grudnia 1933 r. — zarazem do sumy pożyczek wekslowych według stanu z dnia 31 grudnia 1932 r. był następujący:

XI.

W ogólnej sumie:		W e k s l e		Zaprotestowane:	Proc.
1932 r. 1938 sztuk na	zł. 906.743,64	1932 r. 101 sztuk na	zł. 148.717,28		14,93
1933 r. 2108 „ „	„ 1.509.846,47	1933 r. 61 „ „	„ 106.325,64		7,04
W 1933 r. więcej	<u>zł. 603.102,83</u>	W 1933 r. mniej	<u>zł. 42.391,64</u>		

Z weksli zaprotestowanych w 1933 r. przypada:

a) na zł. 35 623,— weksli kupieckich	33,5 proc.
b) na zł. 18.184,— weksli przemysłu drobnego	17,1 proc.
c) na zł. 2.215,35 weksli do kredytów na cele budowlane	2,08 proc.
d) na zł. 50 303,29 weksli do kredytów na cele inne	47,32 proc.
Razem zł. 106.325,64	100 proc.

Spadek weksli zaprotestowanych w porównaniu z rokiem 1932 wynosi 47,2 proc. co głównie tłumaczy się tem, że część weksli spłacanych przez dłużników w roku sprawozdawczym (weksle gwarancyjne) — zaprotestowana została jeszcze w roku 1932. Niezależnie od tego stanowią weksle przyjmowane w 1933 r. lepszy materiał niż te które przyjmowano w 1932 r. — W dniu 31 grudnia 1933 r. wynosił stan weksli zaprotestowanych zł. 164.813,07. W ciągu roku sprawozdawczego prowadzono 119 procesów wekslowych o sumę 171.927,82 zł.

II. Pożyczki na skrypty dłużne.

Stan
z 31. grudnia 1933 r.
861.866,80 zł.
(5,39 proc. stanu lokat)

Z kwoty powyższej przypada:

XII.

Sztuk		Łączna kwota zł.		0/0
1	a) na kredyty dla Związku Celowego Powiatów dla eksploatacji Śląskich kamieniołomów	792.860	—	4,96
15	b) na kredyty dla przemysłu drobnego	12.666	22	0,08
7	c) na kredyty na budowę i remont domów	56.340	58	0,35
23		861.866	80	5,39

W dniu 31. grudnia 1932 r. wynosiło saldo tych kredytów	zł. 2.092.505,89
Wypłacono nowych kredytów na	„ 100.500,03
	<u>zł. 2.193.005,92</u>
Wpłacono na poczet tych kredytów	„ 1.331.139,12
	<u>Saldo zł. 861.866,80</u>

Zmniejszenie się stanu kredytów powyższych zawdzięczać należy głównie wpłacie przez Wydział Powiatowy w Katowicach na Związek Celowy Powiatów dla eksploatacji Śląskich Kamieniołomów kwoty 600.000,— zł. i przyjęciu na własny rachunek (pożyczki komunalne) dalszych 600.000,— zł.

Kredyty zapodane pod b) udzielone zostały rzemieślnikom ze specjalnego funduszu, za oprocentowaniem 5 i 6 od sta.

III. Pożyczki na rachunkach bieżących.

Stan
z 31. grudnia 1933 r.
1.283.848,28 zł.
(8,03 proc. stanu lokat)

Kredytów takich wypłacono:

a) zł. 599.130,— (2) dla przedsiębiorstw budowy dróg	3,73 proc.
b) „ 109.522,— (2) dla Komunalnych Kas Oszczędności w Województwie Śląskiem	0,67 proc.
c) „ 190.675,— (3) dla Banków Ludowych na Śląsku	1,24 proc.
d) „ 384.521,28 (15) dla firm kupieckich i innych	2,39 proc.
<u>zł. 1.283.848,28 (22)</u>	<u>8,03 proc.</u>

Z końcem 1932 r. wynosiło saldo pożyczek tych	zł. 670.777,38
Wypłacono z tytułu przyznanych kredytów w ciągu 1933 r.	„ 3.127.174,07
	<u>zł. 3.797.951,45</u>
Wpłacono na te kredyty w ciągu 1933 r.	„ 2.514.103,—
	<u>Saldo zł. 1.283.848,45</u>

IV. Pożyczki terminowe na zastaw różnych wartości.

Stan
z 31. grudnia 1933 r.
121.700,— zł.
(0,76 proc. stanu lokat)

Cel zużycia pożyczek:

a) zł. 2.700,— (1) na cele handlowe	0,01 proc.
b) „ 119.000,— (1) dla Związku Celowego Powiatów dla eksploatacji Śl. Kamieniołomów	0,75 proc.
zł. 121.700,— (2)	0,76 proc.

W dniu 31. grudnia 1932 r. wynosił stan tych kredytów zł. 2.700,—
W ciągu 1933 r. wypłacono „ 119.000,—
zł. 121.700,—

V. Pożyczki hipoteczne.

Stan
z 31. grudnia 1933 r.
3.188.869,31 zł.
(20,26 proc. stanu lokat)

XIII.

Ilość pożyczek	Na jakie cele służy kredyt	Łączna suma zł.	proc.
34	handlowe	1,117 690,77	7,3
47	remont domów	127.850,34	0,8
146	budowę domów	1.389.964,97	8,7
4	przemysłu drobnego	193.354,49	1,2
2	rolnicze	60.008,80	0,3
1	oświatowo — kulturalne	300 000,—	1,9
234		3.188.869,37	20,2

W dniu 31. grudnia 1932 r. wynosiło saldo zł. 3.281 988,03
W ciągu 1933 r. wypłacono 10 nowych pożyczek na „ 104.027,08
zł. 3.386.015,11
Zaś spłacono całkowicie 8 pożyczek, inne częściowo „ 197 145,74
Saldo zł. 3.188.869,37

Ze względu na powszechny spadek wartości nieruchomości, zaznaczający się od lat trzech — poddane zostały wszystkie nieruchomości obciążone na rzecz Komunalnej Kasy Oszczędności powiatu katowickiego hipotecznie, w ciągu 1933 r. ponownem oszacowaniem, przyczem kredyty nie mające zabezpieczenia w granicach 50 proc. nowoustalonej wartości sprzedażnej w stwierdzonych dwóch wypadkach zostały odpowiednio obniżone.

Likwidacja kapitałów wypożyczonych na kredyty budowlane i należnych od nich odsetek — jest niezmiernie trudna z powodu niemożności płacenia zobowiązań przez właścicieli nieruchomości, którzy przeważnie otrzymują tylko część czynszów mieszkaniowych im należnych, lokatorzy bezrobotni nie płacą bowiem wogóle czynszów inni lokatorzy zaś w licznych wypadkach albo nie płacą czynszów w ustalonej wysokości, albo płacą czynsze niższe.

Z tego powodu instytucja tutejsza jest zmuszoną dochodzić często swych należności z pożyczek i odsetek hipotecznych drogą sądową, chociaż stara się ominąć sporów w interesie przede wszystkim kredytobiorców, narażonych przez to na koszt. Takich procesów prowadziła Kasa w ciągu 1933 r. 41 o sumę 522.260,45 zł.

Zaległości z tytułu odsetek hipotecznych po dzień 31. grudnia 1933 r. wynoszą 24.920,28 zł. (nie licząc odsetek od pożyczek w skardze) — co stanowi 8,14 proc. od odsetek hipotecznych wogóle.

Pierwszy raz od 1929 r. — od usamodzielnienia się — nabyła Komunalna Kasa Oszczędności powiatu katowickiego jedną nieruchomość, oddaną na przetarg publiczny, położoną w Siemianowicach Śl. Nieruchomość ta wpisana jest w księdze wieczystej Siemianowice Śl. wykaz 1. 9 i składa się z drukarni, 2 domów mieszkalnych i gruntu, należących dawniej do Stefana Tryhubczaka z Siemianowic Śl. W terminie przybicia kupna dnia 17. stycznia 1934 r. nabyła nieruchomość powyższą z braku licytantów instytucja tutejsza za cenę złotych 89.895,17 pokrywając wartością jej należności z wypłaconych dawniejszemu właścicielowi kredytów, odsetek i kosztów w łącznej wysokości około 100.000,—zł.

Wniosków do Sądu o przymusowy przetarg innych nieruchomości było ze strony Kasy w dniu 31. grudnia 1933 r. ogółem 20 co do należności z pożyczek, odsetek i kosztów w łącznej kwocie około 390.000,—zł. Najniższa z tych pretensji wynosi 1.700,—zł., najwyższa zaś 74.000,—zł.

VI. Pożyczki komunalne udzielone przez Kasę.

Stan
z 31. grudnia 1933 r.
1.888.500,—zł.
(11,82 proc. stanu lokat).

Komunalna Kasa Oszczędności

Stan czynny (Aktywa)
Bilans na dzień

L. p.	Wyszczególnienie	zł	gr
1	Kasa (gotówka)	69.637	59
2	Rachunki bieżące w instytucjach kredytowych:		
	a) w Banku Polskim	1.419,66	
	b) w Bankach Państwowych	1.964.78,89	
	c) w Pocztovej Kasie Oszczędności	20.656,51	
	d) w instytucjach kredytowych komunalnych	53.995,50	
	e) w innych instytucjach kredytowych	18.115,26	
		2.058.365	82
3	Papiery wartościowe własne:		
	a) państwowe	5.234.283,33	
	b) inne	23.460,73	
		5.257.744	06
4	Papiery wartościowe funduszków rezerwowych:		
	a) państwowe	771.654,—	
		771.654	—
5	Weksle zdyskontowane	879.074	92
6	Pożyczki na skrypty dłużne	861.866	80
7	Pożyczki na rachunkach bieżących na zastaw różnych wartości (książeczek oszczędn., sum hipotecznych, towarów i t. p.)	1.283.848	28
8	Pożyczki terminowe na zastaw różnych wartości (książeczek oszczędn. sum hipotecznych, towarów i t. p.)	121.700	—
9	Pożyczki hipoteczne:		
	a) na nieruchomości miejskie	1.584.363,19	
	b) na nieruchomości ziemskie wszelkie (na weksle, skrypty dłużne i t. p.)	1.604.506,18	
		3.188.869	37
10	Pożyczki komunalne (udzielone przez Kasę)		
	a) powiatowym związkom komunalnym	1.131.250,—	
	b) gminom wiejskim	182.250,—	
	c) gminom miejskim	575.000,—	
		1.888.500	—
11	Weksle protestowane	164.813	07
12	Ruchomości:		
	wartość początkowa	30.519,03	
	10% amortyzacja	3.051,90	
		27.467	13
13	Nieruchomości:		
	wartość początkowa	810.000,—	
	10% amortyzacja	90.000,—	
		720.000	—
14	Oddziały:	2.148	84
15	Różne:		
	a) sumy przechodnie	62.353,20	
	b) waluty obce	12.319,91	
	c) kupony	172.294,83	
		246.967	94
	Razem	17.542.657	82
	Inkaso u różnych	47.595	72
	Weksle do inkasa	9.966	81
		17.600.220	35
	Depozyty (własne)	393.593	41
		17.993.813	76

Komisja Rewizyjna:

(—) Rygulla

(—) Haleczek

(—) Broll

Rachunek strat na dzień

Straty

L. p.	Wyszczególnienie	zł.	gr.
1	Procenty i prowizje (zapłacone i dopisane)	810.515,	22
2	Koszty administracji		
	a) osobowe	129.398,	50
	b) rzeczowe	74.886,	19
3	Podatki i opłaty skarbowe	194,	57
4	Straty na dłużnikach niewypłacalnych	53.749,	83
5	Straty na kursie papierów wartościowych	4.126,	70
6	Straty na kursie walut	210.061,	60
7	Odpisy amortyzacyjne		
	a) od nieruchomości	zł. 90 000, —	
	b) od ruchomości	„ 3 051, 90	
8	Administracja nieruchomości	12.045,	65
9	Czysty zysk	167.607,	86
		1.555.638,	02

Komisja Rewizyjna:

(—) Rygulla

(—) Hałaczek

(—) Broll

Z tytułu zaciągniętych pożyczek wykazanych rachunkiem powyższym są zadłużeni:

a) 9 gmin powiatu katowickiego na łączną sumę	zł. 757.250,—	4,71 proc.
b) Wydział Powiatowy w Katowicach:		
1 za pożyczkę dla Powiatowych Zakładów Wodociągowych	zł 531 250,—	
1 za pożyczkę dla Związku Celowego Powiatów dla eksploatacji Śląskich Kamieniołomów	„ 600.000,—	„ 1.131.250,— 7,11 proc.
	zł 1.888.500,—	11,82 proc.
Stan tych kredytów 31. grudnia 1932 r. wynosił		zł. 1.632 500,—
Wciągu 1933 r. udzielono nowych kredytów na sumę		„ 600.000,—
		zł. 2.232.500,—
W tym czasie spłaciły gminy powiatu	zł. 219.000,—	
oraz Wydział Powiatowy (Zakł. Wodoc.)	„ 125 000,—	„ 344 000,—
	Saldo	zł. 1.888,500,—

Wysokość pożyczek udzielonych Wydziałowi Powiatowemu w Katowicach wynosi 7,11 proc. wkładów oszczędnościowych, zatem nie przekracza normy (10 proc.), przewidzianej w art. 46 ustęp 12 statutu Komunalnej Kasy Oszczędności powiatu katowickiego z dnia 25 stycznia 1929 r.

Oprocentowanie kredytów, udzielanych przez Komunalną Kasę Oszczędności powiatu katowickiego w ciągu 1933 r. wynosiło przeciętnie 9 od sta przy pożyczkach wekslowych i hipotecznych, oraz 8 do 8 1/2 od sta przy pożyczkach na cele budowlane, dla gmin powiatu katowickiego oraz spółdzielni, działających na terenie miasta i powiatu katowickiego.

Od kredytów udzielonych Wydziałowi Powiatowemu w Katowicach na cele Powiatowych Zakładów Wodociągowych wynosiły odsetki 9 od sta, zaś od kredytów dla Związku Celowego Powiatów dla eksploatacji Śląskich Kamieniołomów 7 1/2 od sta.

XIV.

Kredyty wypłacone przez Komunalną Kasę Oszczędności powiatu Katowickiego według stanu z dnia 31. grudnia 1933 i. i rodzaju:

Ilość kredytów		S u m a	% w stos. do lokat
4	dla przemysłowych zakładów komunalnych	2.043.110,—	12,78
1437	na cele kupieckie	1 687.938,55	10,87
318	na cele budowlane	1.669.184,—	10,44
2	dla przedsiębiorstw budowy dróg	599.130,—	3,75
9	dla gmin powiatu katowickiego	757.250,—	4,74
574	dla osób prywatnych	705.995.01	4,42
2344	do przeniesienia	7.462.607,56	47,00

i zysków**31. grudnia 1933 r.****Zyski**

L. p.	Wyszczególnienie	zł.	gr.
1	Procenty i prowizje (otrzymane)	1.191.168,	71
2	Zysk na kursie papierów wartościowych	18.880,	71
3	Zysk na kursie walut	291.214,	25
4	Dochody z komornego	52.908,	36
5	Odzyskane pretensje spisane na stratę	1.465,	99
		<hr/>	
		1.555.638,	02

Zarząd:

(—) Poppek (—) Dr Seidler (—) Dyczka

Rada Kasy:(—) Prawdzik (—) Wiechuła (—) Kudera (—) Caspari
(—) Szymański

2344		z przeniesienia	7.462.607,56	47,00
5	dla instytucji kredytowych		300.197,—	1,88
47	na cele przemysłu drobnego		262.058,87	1,64
2	na cele przemysłu ciężkiego		138.987,14	0,87
2	na cele rolnicze		60.008,80	0,37
<hr/>			<hr/>	<hr/>
2400			8.223.859,37	51,76

Przeciętna wysokość jednej pożyczki wynosi 3.447,24 złotych.

Rachunek ruchomości.

Z końcem 1932 r. wartość ruchomości, zaliczających się do majątku

Kasy wynosiła	zł.	27.305,13
W ciągu 1933 r. zakupiono inwentarza za	"	3.213,90
	zł.	30.519,03
10 proc. amortyzacja	"	3.051,90
Saldo	zł.	27.467,13

Rachunek nieruchomości.

Rachunek ten wykazuje wartość domu należącego do Komunalnej Kasy Oszczędności powiatu katowickiego, położonego w Katowicach przy ul. Pocztowej 5, księga wieczysta Katowice wykaz L. 59

10 proc. amortyzacja od wartości pierwotnej

zł. 810.000,—

" 90.000,—

Saldo

zł. 720.000,—

Rachunek sum przechodnich (stan czynny)

Na saldo rachunku powyższego zł. 62.353,20 składa się między innymi zaległość z odsetek po dzień 31. grudnia 1933 r.: hipotecznych 24.920,28 zł, od pożyczek na skrypty dłużne zł. 2.661,51 i od pożyczek wekslowych zł. 12.688,59, następnie zaległości z komornego należnego Kasie od wynajętych mieszkań zł. 1.511,55, reszta zaliczki dla pracowników Kasy na kupno Pożyczki Narodowej zł. 3.870,90, wreszcie niezarachowane definitywnie należności z tytułu kosztów inkasa weksli i dokumentów, kosztów procesowych i t. d.

Rachunek Inkasa Weksli i Dokumentów

XV.

Ilość	Inkaso u Różnych	w łącznej sumie zł.		Ilość	Różni za Inkaso	w łącznej sumie zł.	
1252	Weksli i innych dokumentów	57.562,	53	1252	Weksli i innych dokumentów	57.562	51
1252		57.562	51	1252		57.562	53

Czysty zysk z inkasa weksli i dokumentów za 1933 r. wynosił 512,21 zł.

Depozyty obce i własne.

Deponentów 14-tu a to osób prywatnych, gmin i instytucyj posiadało na przechowaniu w Komunalnej Kasie Oszczędności powiatu katowickiego przeważnie papierów wartościowych pozatem różnych dokumentów w zadeklarowanej, względnie rzeczywistej wartości na łącznie złotych 393.593,41. Opłaty pobrane za przechowywanie depozytów za 1933 r. wynoszą 271,61 zł.

Rachunek sum poprzednich (stan bierny)

W końcowym stanie rachunku powyższego zł. 96.808,08 mieszczą się między innymi: odsetki uiszczone częściowo za 1934 r. od pożyczek hipotecznych zł. 1.500,51, wekslowych zł. 6.126,92 na skrypty dłużne zł. 1.856,29, pod zastaw różnych wartości zł. 9.516,20 i pożyczek komunalnych zł. 928,35. Dalej zarachowane są w kwocie tej nierozliczone odsetki od lokat Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Król. Hucie zł. 1414,5,84, koszta zamówionych i częściowo dostarczonych druków zł. 4.305,89 odsetki zł. 5.311,66 od płatnych w 1934 r. biletów skarbowych, oraz wpłacone na rachunki klientów różne sumy do ich dyspozycji, poza innymi drobnymi kwotami pozostającymi do rozliczenia po dniu 31. grudnia 1933 r.

W y k a z

osiągniętych zysków i wzrostu kapitału zakładowego oraz funduszków: rezerwowego i wyrównawczego Komunalnej Kasy Oszczędności powiatu katowickiego za czas od 15. czerwca 1929 r.

XVI.

L p.	za rok	Czysty zysk zł.	Z czystego zysku przekazano na		
			Kapitał zakł. zł.	Fundusz rezerwowy zł.	Fundusz wyrównaw. zł.
Stan z dnia 15. VI. 1929r.			496.159,88		
1.	1929	221.421,76	3.840,12	100.000,—	117.581,64
2.	1930	195.472,29	42.961,28	167.412,28	14.901,27
3.	1931	147.317,25	46.634,—	82.731,86	17.951,39
4.	1932	235.071,64	50.638,—	173.693,34	10.740,30
5.	1933	167.607,86	56.835,—	5.439,20	55.333,66
Razem:			1966.890,80	697.068,28	529.276,68

Rachunek kosztów handlowych.**XVII.**

L p.	Rodzaj konta	Rok 1933 zł.	Rok 1932 zł.	— +	Rok 1933 zł.
1.	Koszta osobowe	129.398,50	144.677,03	—	15.278,53
2.	koszta inne	74.886,19	44.915,58	+	29.970,61
		204.284,69	189.592,61		

W stosun. do sum bilans. wynoszą: 1933r. | 1932r.
 a) koszta osobowe | 0,71 proc. | 0,89 proc.
 b) koszta inne | 0,42 proc. | 0,28 proc.

W stosunku do sumy wkładów
i rachunków bieżących wynoszą:
 a) koszta osobowe | 0,81 proc. | 0,88 proc.
 b) koszta inne | 0,47 proc. | 0,52 proc.

Obroty w 1933 r. są mniejwięcej te same co roku poprzednim.

Wynoszą one:

XVIII.**Obroty za**

1933 r. | 1932 r.
 87.602.383,69 zł. | 87.741.701,45 zł.

Zarząd odbył w ciągu 1933 r. posiedzeń 81 na których załatwił ogółem 2310 spraw, czyli przeciętnie na jednym posiedzeniu 38 spraw.

Rada Nadzorcza odbyła w tym czasie 9 posiedzeń załatwiając spraw 183 czyli przeciętnie 20. na jednym posiedzeniu.

W składzie Zarządu, taksamo Rady Nadzorczej nie zaszły w okresie sprawozdawczym żadne zmiany.

Katowice, dnia 14. marca 1934 r.